

چهره پنهان داووس یا آن روی جهانی سازی (۱)

دکتر حسین رفیعی

۱۲- صندوق آلمانی مارشال

۱۳- باشگاه روم

۱۴- سوسیالیست بین الملل

۱۵- سازمان تجارت جهانی و...

«جهانی شدن» یا «جهانی سازی» موضوع بحث تمامی محافل روشنفکری جهان است. در کشور ما نیز چند سالی است که دولتمردان و محققین گهگاه از آن سخن گفته اند. برخی از دولتمردان ما با ولع فراوان، مسئولین رده بالای مملکتی را تشویق به تمکین از این روند می کنند، با این استدلال که جهانی شدن اقتصاد یک «واقعیت» است نه یک «انتخاب». هر چند برخی از این مسئولین نیز اذعان دارند که در پیوستن به این روند «ذهنیتهای متناقضی» در ایران وجود دارد.

اما بطور کلی آنچه از لابلای گفته ها و اظهار نظر تعداد قابل توجهی از مسئولین اجرایی و برخی از نمایندگان مجلس، مشهود است، تشویق و ترغیب ایران به پیوستن به این بدیده جدید، می باشد.

از طرف دیگر بعضی از روشنفکران و محققین اقتصادی سعی کرده اند، تردیدها، مشکلات و اهداف جهانی شدن را تا حدودی در جراید منعکس کنند.

اما، آنچه کمتر در ایران از آن سخن رفته است، اهداف، سازمان و تشکیلات مرکزی جهانی سازی و عواقب و پیامدهای آن برای کشور ما است.

در این نوشتار سعی شده است:

- ۱- تشکیلات جهانی شدن، تاریخچه و چگونگی عملکرد آن
 - ۲- عکس العمل ها و اعتراضات محافل روشنفکری، کاریگری و ... کشورهای پیشرفته صنعتی و جهان سوم
 - ۳- داوری هر چند گذرا از دیدگاه یک ایرانی برای خوانندگان گرامی تشریح گردد.
- تاریخچه

دهکده ای در سوئیس بنام داووس (Davos)، امروزه از مشهورترین مکانهای جهان است که از سال ۱۹۷۰ به ابتکار یک استاد دانشگاه بنام

چند سالی است پدیده «جهانی سازی»، بعنوان یک مقوله مورد بحث اندیشمندان، اساتید دانشگاهها، رسانه های جمعی و مطبوعات، کارگزاران نظام و سایر صاحب نظران مطرح است. به منظور روشن شدن ابعاد و زوایای گوناگون این مقوله و دست یابی به یک راهکار واقعی، علمی و تضمین کننده منافع ملی در برخورد با آن، بر آن شدیم تا گامی هر چند مختصر در این زمینه برداریم.

آقای دکتر حسین رفیعی، استاد شیمی پلیمر دانشگاه تهران، نتیجه تحقیقات خود پیرامون این موضوع را در اختیار ما قرار داده اند. در این بررسی ارزشمند سعی شده، به گونه ای مستند، به این موضوع که از پیچیده ترین پدیده های جهان امروز است، پرداخته شود. اینک تلخیصی از این تحقیق در اختیار خوانندگان فهیم قرار می گیرد. ضمن تشکر از ایشان، امید است صاحب نظران به بررسی و نقد آن اهتمام ورزند و نظرات خود را جهت درج در ماهنامه ارسال نمایند.

مقدمه

نظام سرمایه داری جهان تشکیلات متعددی در چند قرن گذشته برای حفظ و تداوم سیطره خود بر کشورهای ضعیف و تحت سلطه، ایجاد کرده که متناسب با پیچیده تر شدن این نظام، نوع و نحوه عملکرد این تشکیلات و سازمانها، متغیر بوده است. عمده ترین این سازمانها عبارتند از:

- ۱- فراماسون ها
- ۲- موسسه سلطنتی امور بین الملل
- ۳- کمیته ۳۰۰
- ۴- بانک جهانی
- ۵- صندوق بین المللی پول
- ۶- ناتو
- ۷- شورای روابط خارجی امریکا
- ۸- جامعه اروپا
- ۹- گروه ۷
- ۱۰- کمیسیون سه جانبه
- ۱۱- شورای امنیت سازمان ملل

کلاوس شواب (Klaus Schwab) مرکز اصلی گفتگوی پیرامون پدیده «جهانی شدن» است. هر ساله در اواخر ژانویه و اوایل فوریه اجلاس اصلی جهانی سازی در دهکده مذکور برگزار می شود و خطوط اصلی رهنمودهای جهانی سازی، توسط بلند مرتبه ترین رهبران اقتصادی، سیاسی و برجسته ترین متخصصین علوم انسانی و تجربی جهان سرمایه داری، مشخص می گردد.

در سال ۱۹۹۲ نویسنده روزنامه گاردین اجلاس داووس را اینگونه توصیف می کند: «گران ترین و انحصاری ترین تعطیلات دنیا که طی آن در یک ملاقات سالانه، سیاست اقتصادی جهان تعیین می گردد... جشن سرمایه داران، برای هرنفر ۱۴ هزار دلار هزینه، از وزیر اروپایی تا پروفیسور دانشگاه هاروارد و هر کسی که سخنی برای گفتن در راستای جهانی سازی دارد...»

۵ سال بعد در ۱۹۹۷ گاردین در مورد اجلاس داووس می نویسد: «در داووس هیچ چیز برای هزار نفر مهمان موثری که در لیست هستند و هر سال آقای شواب آنها را با دعوت به «گردهمایی اقتصاد جهانی»، تطمیع می کند، عادی نیست. شاهزادگان، نخست وزیران، بانکداران (البته بدون حضور روزنامه نگاران) هنگامی که آقای شواب بوق خود را به صدا درمی آورد، با عجله به سمت داووس حرکت می کنند. آنچه از داووس به بیرون درز کرد، رفرم اقتصادی ژاپن و کره جنوبی، حرکات جدید برای صلح خاورمیانه، نحوه تضمین وامهای ایران و آینده پس انداز یهودی های دوره هیتلر در بانکهای سوئیس بود. این اجلاس در واقع ملاقاتی همه جانبه و در همه زمینه هاست. ظهور و رشد داووس، پدیده زمان ماست. گردهمایی های آقای شواب از

۱۹۷۰ آغاز شد که در اولین آن، آینده تجارت اروپا مطرح گردید و سپس همچون قارچ رشد کرد و به شکل امروز درآمد که معتبرترین سازمان آزاد کره ماست...»

«به موازات رشد و اهمیت» داووس، شک و تردیدها هم شروع به رشد کردند. مطرح ترین تردیدها توسط دانشمندان علوم سیاسی آمریکا، ساموئل هانتینگتون، ارائه شد. او داووس را متهم کرد که با ارائه یک دیدگاه غرب محوری، دنیا را طوری گول می زند که گویی تمام جهان، بدون هر گونه انتقادی، نوسازی خود را از طریق خط سرمایه داری نئولیبرال پذیرفته و آن را مسیر درست می داند.

گزارش مختصری از عملکرد کنفرانسهای سالانه داووس که امروزه به «اجلاس اقتصاد جهانی» تغییر نام داده است، به ما در شناخت اهداف این سازمان مدد می رساند.

این گزارشها از منابع و مدارک علنی اجلاس استخراج شده است. گفتنی است بسیاری از مدارک «اجلاس» محرمانه و مخصوص اعضاء می باشد و دسترسی به آن برای محققین مستقل مقدور نیست.

پروفیسور کلاوس شواب که رشته تخصصی او مدیریت بازرگانی است، در ژانویه ۱۹۷۱ مدیران اجرایی سطوح بالای اروپا را، به منظور بحث پیرامون اتخاذ یک استراتژی متحد بازاری بین المللی به یک گردهمایی غیر رسمی در داووس سوئیس دعوت کرد و بدینال آن، این «گردهمایی سالانه» را بعنوان یک بنیاد غیر انتفاعی پایه گذاری نمود.

امروزه دستور کار اجلاس سالانه جهانی در امور اقتصادی، سیاسی و تجاری در این بنیاد که معروف به «اجلاس داووس» یا «گردهمایی اقتصاد جهانی» است، تعیین می شود.

در ۱۹۷۳ گردهمایی داخلی در کشورهای مختلفی برگزار شد تا رهبران اقتصادی و سیاسی کشورهای خاصی را، همراه با تجار بین المللی در یک جا، گرد هم آورد. تا سال ۱۹۹۵، ۵۰۰ گردهم آبی در ۳۰ پایتخت منجمه زنو - مقر اصلی بنیاد - تشکیل شد.

پس از اولین شوک نفتی در سال ۱۹۷۳، بنیاد فعالیتهای خود را به زمینه های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی توسعه داد و پرداختن به مشکلات زیست محیطی نیز در دستور کار آن قرار گرفت.

در سال ۱۹۷۶، اولین سمپوزیوم تجاری

«اعراب و اروپا» با دو هزار شرکت کننده، و در سال ۱۹۷۷ اولین سمپوزیوم رهبران تجاری «اروپا - آمریکای لاتین» در سطح بین المللی برگزار شد. در این سال، بنیاد خود را از یک سازمان عضوگیر به کاتالیزور عالی ترین شبکه تجارت جهانی، تبدیل کرد. در همین سال، بنیاد به سازماندهی گردهمایی داخلی در کشورهای در حال توسعه پرداخت. در ۱۹۷۹، با انتشار اولین گزارش سالانه رقابت جهانی، فعالیت های تحقیقی خود را آغاز نمود.

در همین سال، با کمیسیونهای اقتصادی، چین شروع به همکاری کرد و از سال ۱۹۸۰، سمپوزیوم سالانه رهبران تجاری جهان در پکن برگزار

در سال ۱۹۸۲ اولین گردهمایی غیر رسمی رهبران اقتصادی جهان، در نشست سالانه داووس اتفاق افتاد. اعضاء کابینه کشورهای بزرگ و رهبران سازمانهای بین المللی - بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و گات - دور هم جمع شدند.

در سال ۱۹۸۳، گردهمایی مدیران عامل مهمترین شرکتهای صنعتی جهان که آن را «کلوپ مدیران عامل» می گویند،

تحقق یافت. امروز در هر رشته صنعتی بیش از ۴۰۰ مدیر عامل در بنیاد فعالیت می کنند.

گردید. هیچ سازمان دیگری نتوانسته تا این اندازه زمینه ساز فعالیتهای شرکتی خارجی در چین باشد. بنیاد تاثیر قابل توجهی در رفرف اقتصادی چین داشته است.

در ۱۹۸۲ اولین گردهمایی غیر رسمی رهبران اقتصادی جهان، در نشست سالانه داووس اتفاق افتاد.

اعضاء کابینه کشورهای بزرگ و رهبران سازمانهای بین المللی - بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و گات - دور هم جمع شدند. این نشست به عنوان یک نمونه، موجب ابتکار تجمع های عمومی دیگری مانند کلوپ رهبران ارتباط جمعی (سردبیران)، گردهمایی سالانه سازمانهای تحقیقات اقتصادی غیر دولتی، گردهمایی رهبران منطقه ای، میز گردانی از رهبران صنعتی و سازمانهای بین المللی، شد که همه ملاقاتها در اجلاس سالانه داووس انجام می شود.

در سال ۱۹۸۳، گردهمایی مدیران عامل مهمترین شرکتهای صنعتی جهان که آن را «کلوپ مدیران عامل» می گویند، تحقق یافت. امروز در هر رشته صنعتی بیش از ۴۰۰ مدیر عامل در بنیاد فعالیت می کنند.

در سال ۱۹۸۵، ملاقاتهای منظمی در هند انجام شد که اثر مهمی در گسترش اقتصاد آن کشور داشت. در سال ۱۹۸۷ اسم بنیاد به «اجلاس اقتصاد جهانی» تغییر نام یافت. گنشر وزیر خارجه آلمان سخنرانی معروف خود را تحت عنوان «بیانید به گورباچف فرصت دهیم» ایراد کرد. این واقعه را بسیاری از مورخین به عنوان نقطه شروع روند پایان جنگ سرد، قلمداد کرده اند.

در ۱۹۸۸ با انتشار «مجله پیوند جهان» فعالیت انتشاراتی بنیاد آغاز شد. بنیاد در روند آشتی سازی جهانی نقش قابل توجهی ایفا کرده، مانند اختلاف یونان و ترکیه - کره شمالی و جنوبی - ارتباطات دوجانبه کشورها و ویتنام - آلمان شرقی و غربی - گروههای سیاسی آفریقای جنوبی و توافق شیمون پرز و عرفات در مورد غزه و اریحا در ۱۹۹۲ که به امضای قرار داد صلح در ۱۹۹۴ انجامید نقش قابل توجهی ایفا نموده است. در سال ۸۹ به منظور تقویت ارتباطات، سیستم شبکه ای الکترونیک برای اعضای بنیاد بوجود آمد.

در سال ۱۹۹۰ ملاقات بی سابقهای بین رهبران دولتهای اروپایی انجام شد که متعاقباً فعالیتهایی صورت پذیرفت که اروپای مرکزی و شرقی و کشورهای شوروی سابق، در اقتصاد جهانی ادغام شوند.

در سال ۱۹۹۲ هم بنیاد، ابتکار نشست سالانه «اروپا - شرق آسیا» را به منظور تقویت پیوند اقتصادی این دو منطقه به کار بست. بنیاد شبکه جدیدی تحت نام «رهبران آینده جهان» تشکیل داد که شامل رهبران جوان کشورهای جهان در زمینههای تجاری، سیاسی، هنری، دانشگاهی و وسایل ارتباط جمعی، با کمتر از ۴۳ تا ۴۵ سال سن می باشد. یک بنیاد خواهر هم تحت نام «اجلاس هنرهای جهان» ایجاد کرد که شامل ۲۰۰ هنرمند و رهبر فرهنگی از سراسر جهان می شد.

در سال ۱۹۹۳، اولین نشست اقتصادی آفریقای جنوبی تحقق یافت و دومین نشست در ۹۴ با تشکیل اولین دولت دموکراتیک وحدت ملی در آن کشور هم زمان شد.

اولین نشست صنعتی با مشارکت دانشگاههای معتبر و برتر جهان برگزار شد. همکاری این دانشگاهها باعث شد که جدیدترین تحقیقات تکنولوژیکی و دانش علوم دقیق و علوم انسانی در راستای فعالیتهای بنیاد، قرار گیرد.

به منظور تقویت خصوصیت باشگاهی این شبکه، بنیاد، فعالیتهای خود را به اعضاء و مهمانان ویژه، محدود کرد. همچنین ۳۰۰ نفر از برجسته ترین متخصصان در زمینه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و تکنولوژیکی را نامزد عنوان مشاوران فعالیتهای خود کرد.

بنیاد در سال ۱۹۹۴ اقدام به دو نوع عضوگیری جدید نیز نمود:

- ۱- عضویت شرکتهای نوآوری که سریعاً در سطح جهانی رشد می کنند.
- ۲- عضویت شرکتهای منطقی که ادغام شرکتهای منافع ویژه رادر هر ناحیه خاص، مانند آسیا و جنوب آفریقا فراهم می سازد.

در همین سال اولین نشست اقتصادی خاورمیانه - شمال آفریقا در کشور مغرب با ریاست شاه حسن و با مشارکت «شورای روابط خارجی» ایالات متحده آمریکا برگزار شد که بیانیه پایانی آن، مکانیسم های متعدد مشخصی به منظور حمایت از فرآیند صلح خاورمیانه و ایجاد جامعه اقتصادی «خاورمیانه - شمال آفریقا» ارائه نمود.

بنیاد، در سال ۱۹۹۵، ادغام آمریکای لاتین در اقتصاد جهانی را فعالانه تسریع کرد.

در سال ۱۹۹۶، شعار اعضاء در نشست سالانه، «پایدار کردن جهانی شدن» بود.

در همین سال اولین نشست «آسیا - اروپا» در سطح رهبران دولتی، به ابتکار و تدارک «نشست اقتصادی اروپا - شرق آسیا» انجام گرفت. همینطور اولین «نشست اقتصادی اروپای مرکزی و شرقی» تحت حمایت رئیس جمهوری اتریش برگزار و در آن هویت جدید اروپای بزرگ تعریف شد.

«شورای گردهمایی اقتصاد جهانی» نیز برای اولین بار در نشست سالانه داووس تشکیل جلسه داد. این شورا از ۴۰ نماینده والا مقام شرکتهای عضو تشکیل شده که سالی دوبار باهم ملاقات می کنند. گزارش رقابت جهانی هم از سوی بنیاد منتشر شد.

در ۱۹۹۷ اولین گزارش رقابت در آفریقا منتشر گردید که نخستین مطالعه جامع رقابت در قاره آفریقا است.

در ۱۹۹۸ «اعضاء شورای مشورتی تجارت» متشکل از روسای ۳۰ سازمان تجاری سراسر جهان و سران نهادهای سازمان ملل متحد، برای اولین بار، در نشست سالانه داووس، ملاقات کردند. این ابتکار جدید، به سازمان ملل توصیه می کرد که از تجارت و اهداف ایجاد رابطه دائمی بین جامعه تجار - صنعتگران و سازمان ملل، حمایت کند.

و در سال ۲۰۰۰، سی امین اجلاس بنیاد در داووس برگزار شد.

اعضاء و تشکیلات اجلاس اقتصاد جهانی

قدرت اجلاس اقتصاد جهانی، ریشه در توان و قدرت اعضا دارد. کسانی وابسته به اجلاس اقتصاد جهانی هستند که نماینده صاحب نفوذترین پیشگامان و تصمیم گیرندگان در رشته خود باشند.

بنیاد، افراد و فعالیتهای رادراستای خواست های ویژه اعضا و تشکیلات خود، به نحوی نظم می دهد که سازمانی با فرآیندهای جهت گیری شده نسبت به وقایع جهانی، منطقه ای و محلی تشکیل شود که متعهد به بهبود

بخشیدن وضع جهان از طریق همکاری ثمر بخش و مداوم باشد مانند:

۱- هزار شرکت برتر جهانی که در حال پیش بردن اقتصاد دنیا می باشند.

۲- شرکتهای جهانی در حال رشد

۳- اعضای کلویهای مختلف (که شرح آن داده شد)

۴- رهبران ویژه صنایع جهان

۵- رهبران جهان آینده، حدود ۶۰۰ نفر زن و مرد با سن کمتر از

۴۵ سال
۶- رهبران رسانه ها

۷- اعضای علمی: متخصصین شناخته شده جهان در زمینه های سیاسی - اقتصادی - علمی - اجتماعی و فنی

۸- سیاسیون: تصمیم گیرندگان کلیدی در دولتها و سازمان اصلی بین المللی

۹- پیشروان فرهنگی، صد چهره معتبر دنیای هنر

رهبران آینده جهان

ماموریت رهبران آینده جهان این است که شبکه ای جهانی از افرادی تشکیل دهند که در مقابل چالش های رهبری پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی، از حمایت متقابل و پویای یکدیگر برخوردار باشند. اینان افرادی قدرتمند، متنفذ و مسئول هستند که کمتر از ۴۰ سال دارند و توان و کارایی بالفعل آنها جنبه جهانی دارد. این شبکه از طریق تجمع مهارتها و امکانات تک تک اعضا، یک نیروی بانفوذ بین المللی خلق می کنند. نوآوری و تجدید حیات این شبکه از طریق نامزد کردن ۱۰۰ نفر در هر سال به اضافه اعضا سابق، تضمین می شود.

رهبران جهان فردا در یک جو غیر رسمی، در نشست سالانه داووس، که جامع ترین فعالیت بنیاد است، دور هم جمع می شوند. آنها همچنین برای برنامه های خاصی در فعالیت های منطقه ای بنیاد، دعوت می شوند. دستور کار جلسات هم از طریق پیشنهاد های خودشان تعیین می گردد. منافع مشترک جهانی باید در این پیشنهاد ها لحاظ شود.

دولتمردان و شخصیت های سیاسی دعوت شده به اجلاس

رهبران تصمیم گیرنده دولت ها و صاحب نظران مجامع بین المللی، شرکت کنندگان اصلی در تمام فعالیتهای اجلاس اقتصاد جهانی هستند. مشارکت فعال آنها در نشست سالانه داووس و کنفرانسهای اقتصادی منطقه ای، اجلاس اقتصاد جهانی رادرموقعیت منحصر به فردی بین دولتها و بخشهای خصوصی، در سراسر جهان، قرار داده است.

در طی سالیان متمادی فعالیت این بنیاد، از تعداد قابل توجهی شخصیت های سیاسی و دولتمردان طراز اول جهانی، برای شرکت در اجلاس، دعوت بعمل آمده است. در اینجا تنها به ذکر نام چند تن از آنها

در سال ۱۹۸۷ اسم بنیاد به «اجلاس اقتصاد جهانی» تغییر نام یافت.

گنشر وزیر خارجه آلمان

سخنرانی معروف خود را

تحت عنوان «بیانید به

گورباچف فرصت دهیم»

ایراد کرد. این واقعه را

بسیاری از مورخین به

عنوان نقطه شروع روند

پایان جنگ سرد، قلمداد

کرده اند.

بنیاد شبکه جدیدی تحت

نام «رهبران آینده جهان»

تشکیل داد که شامل رهبران

جوان کشورهای جهان در

زمینه های: تجاری،

سیاسی، هنری، دانشگاهی

و وسایل ارتباط جمعی،

با کمتر از ۴۳ تا ۴۵ سال

سن می باشد.

بسنده می شود:

- دبیر کل سازمان ملل متحد (کوفی عنان) و (پتروس غالی)
- رئیس دولت خودگردان فلسطین (یاسر عرفات)
- معاون نخست وزیر اقتصاد مالزی (انور ابراهیم)
- نخست وزیران پاکستان (بی نظیر بوتو) و

(نواز شریف)

- نخست وزیر روسیه (ویکتور چرنومیردین)

- نخست وزیر ترکیه (تانسوچیللر)

- رئیس جمهور ترکیه (سلیمان دمیرل)

- رئیس جمهور آلمان (رومان هرتزوگ)

- رئیس جمهور آفریقای جنوبی (دکلرک

ونلسون ماندلا)

- صدر اعظم آلمان (هلموت کهل)

- رئیس جمهور کنفدراسیون سوئیس

(آرنولد کولر)

- رئیس جمهور پاکستان (فاروق احمد)

و (خان لغاری)

- نخست وزیر چین (لی پنگ)

- نخست وزیر مالزی (ماها تیر محمد)

- رئیس جمهور مصر (حسنی مبارک)

- نخست وزیران اسرائیل (بنیامین

نتانیاو) و (شیمون پرز)

- رئیس جمهور ترکمنستان (سفر مراد

نیازف)

- نخست وزیر هندوستان

- رئیس سازمان تجارت جهانی

- دبیر کل ناتو

- صدر اعظم اتریش

- رئیس بانک جهانی

- گزارش ها و انتشارات

بنیاد در زمینه انتشارات، فعالیتهای

گسترده ای دارد و علاوه بر انتشار گزارش

های سالانه اجلاس اقتصاد جهانی، اقدام به

انتشار کتابچه های تبلیغاتی، شرح فعالیتهای

منطقه ای و کتابچه های تبلیغاتی خدمات، گزارش رقابت جهانی، گزارش

رقابت در آسیا، گزارش رقابت در آفریقای میانه.

مراکز و طرح های اجلاس اقتصاد جهانی

مرکز دستور کار جهانی، یک مرکز استراتژیک جدید، در داخل بنیاد

می باشد که بعنوان کاتالیزور در فرآیند تعریف، تعقیب و پیگیری دستور

کار جهانی، عمل نموده و در نظام بین المللی نقش اساسی ایفا می کند. این

مرکز به عنوان هماهنگ کننده فعالیتهای افراد، دیدگاه ها و دانش مربوط

به تعریف و شکل دهی مسائل کلیدی در دستور کار جهانی، خواهد بود. رهبران تجاری، سیاسی، فکری و مدنی را گرد خواهد آورد تا راه حل های مربوط به چالش های اساسی را که در مرز بین بخش عمومی و بخش خصوصی دارند مطرح، اجرا و مبادله کنند.

منطقه ای کردن اقتصادها، لازمه دریافت

کارت ورود به رقابتهای تجاری در بازار جهانی

می باشد. مرکز استراتژیهای منطقه ای

مسئولیت دارد تا در دراز مدت با رهبران

تجاری، دولتی، فکری و... در جوامع مختلف

که متعهد به بهبود بخشیدن وضع بازارهای

منطقه ای کلیدی می باشند، تبادل آرا و افکار

نماید. این مرکز به چند شبکه منطقه ای از

جمله آسیا و اقیانوسیه، آفریقا و خاورمیانه،

آمریکا و اروپا و آسیا تقسیم می شود.

هر شبکه بر محور اعضاء بنیاد، از رهبران

بخش خصوصی و عمومی هر منطقه،

متخصصین دانشگاهی، رهبران رسانه ای

و رهبران نهادهای مدنی، تشکیل می شود.

این افراد در طول سال در مورد مسائل

تجاری، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

همکاری می نمایند. اجلاس اقتصادی منطقه

ای بطور سالانه، در هر منطقه تشکیل می

شود تا جوامع مختلف را از موارد زیر بهره مند

کنند:

الف - مطلع کردن یکدیگر از اطلاعات

دست اول و مسائلی که بر چشم انداز آینده

منطقه تاثیر خواهد گذاشت.

ب - بهره مندی از گفتگوهای اختصاصی

و مستقیم با رهبران سیاسی منطقه

پ - بررسی پتانسیل های تجاری و ایجاد

مشارکتهای تجاری جدید

ت - فراهم کردن زمینه تاثیر گذاری بر

مسائل تجاری موثر بر منطقه

اعضاء افتخاری بنیاد

بنیاد عضویت افتخاری را به اشخاصی

اعطاء می کند که از طریق مشارکت در جلسه ها، برنامه ها یا گروه های

کاری بنیاد فعالیت کنند. این اعضاء افتخاری نماینده رهبران فکری بنیاد

هستند و تجارب تخصصی خود را بطور مداوم در اختیار بنیاد می گذارند.

رهبران رسانه ای

کلوپ رهبران رسانه ای، متشکل از سردبیران و مفسرین مهمترین

نشریات و سازمانهای رسانه ای جهان می باشد که بطور خصوصی در هنگام

اجلاس سالانه بنیاد، باهم ملاقات می کنند. در طول این ملاقات در

بنیاد در روند آشتی سازی

جهانی نقش قابل توجهی

ایفا کرده، مانند اختلاف

یونان و ترکیه - کره شمالی

و جنوبی - ارتباطات

دو جانبه کشورها و ویتنام -

آلمان شرقی و غربی -

گروه های سیاسی

آفریقای جنوبی - توافق

شیمون پرز و عرفات در

مورد غزه و اریحا در ۱۹۹۲

که به امضاء قرار داد صلح

در ۱۹۹۴ انجامید .

قدرت اجلاس اقتصاد

جهانی، ریشه در توان

و قدرت اعضاء دارد . کسانی

وابسته به اجلاس اقتصاد

جهانی هستند که نماینده

صاحب نفوذترین پیشگامان

و تصمیم گیرندگان در

رشته خود باشند .

خصوص دستور کار سال آینده خود بحث می کنند و با برخی از رهبران شاخص سیاسی و تجاری جهان، نیز دیدار می نمایند.

اجلاس ۲۰۰۰

در اجلاس ۲۰۰۰، هزار نفر از روسای شرکتهای بزرگ جهان، ۲۵۰ نفر از رهبران سیاسی جهان، ۲۵۰ نفر از متخصصین دانشگاهی در همه رشته ها (شامل تعداد زیادی از برندگان جایزه نوبل) و ۲۵۰ نفر از رهبران رسانه ای جهان در داووس گرد آمدند تا به اتفاق، دستور کار جهانی شدن رامعین کنند. این شرکت کنندگان در عالیترین سطوح تصمیم گیری قرار داشتند. برخی از عناوین سخنرانیهای ارائه شده در این اجلاس به قرار زیر است:

- بررسی پیرامون رهبران اجرایی سال ۲۰۰۰ جهان

- مدل جدیدی برای آموزش در قرن ۲۱

- از شورای همکاری خلیج فارس تا ایران،

چشم انداز اقتصادی و سیاست بی تکلیفی

- مقابله با چالش ایران مدرن: سخن ران معصومه ابتکار

- خلق یک قرن صلح در خاورمیانه

- رهبران فرهنگی راملقات کنید

ماهیت جهانی سازی چیست؟

کلاوس شوآب، بنیانگذار و رئیس مجمع اقتصاد جهانی، در مصاحبه ای با ریچارد هورنیک سردبیر مجله تایم در امور اقتصادی اروپا به نکاتی اشاره می کند که از لابلای آن می توان به اهداف جهانی سازی پی برد. او می گوید: «تحول دیگری که رخ داده این است که قبلاً شرکتهای خود را نسبت به کشور خودشان پایبند می دانستند، اما امروزه باید به اصول جهانی پایبند باشند. این امر خواهی نخواهی صورت خواهد گرفت، اما تحقق آن به درازا خواهد کشید.» در مورد علت انتخاب عنوان «جهانی شدن مسئولانه» برای اجلاس ۱۹۹۹ - شوآب می گوید: «جهانی سازی بار

معنایی ایدئولوژیک پیدا کرده است. جهانی سازی یک فرآیند اقتصادی بی رحمانه تلقی می شود که مشاغل و فرهنگ هارا نابود می کند و هر پدیده بدی تحت این عنوان به مردم عرضه می گردد. از این رو، من واژه جهانی شدن را ترجیح می دهم زیرا این واژه هم به جهانی سازی مربوط می شود و همه به ما کمک می کند که تمام وجوه جهان اعم از اقتصادی، سیاسی، تکنولوژیک، اجتماعی و فرهنگی را مدنظر بگیریم.»

در جواب این سوال که چه کاری از اجلاس اقتصادی جهان ساخته است، آقای شوآب می گوید: «باید ببینیم چه شرکتهایی به موفقیت جهانی شدن

دست یافته اند. آنها را می توان الگو قرار داد و شرکتهای دیگر را به پیروی از آنها تشویق کرد.» او شرکتهایی را که نتوانند اهداف جهانی شدن را برآورده کنند به اخراج از اجلاس تهدید می کند و می گوید: «در پایان هر اجلاس، از ۵ درصد از اعضا تقاضا می کنیم که از این جمع خارج شوند و جای خود را به اعضای بیشتاز بدهند.»

ادغام شرکتهای بزرگ

به دنبال توصیه اجلاس داووس، ادغام شرکتهای کشورهای پیشرفته صنعتی سرعتی فزاینده یافته است. امروزه شعار «بزرگی زیباست» تمایل سهامداران به دریافت سود بیشتر، و جابه طلبی مدیران شرکتهای را نشان می دهد.

به این مسئله باید توجه داشت که همگرایی و ادغام شرکتهای به نفع مصرف کننده تمام نمی شود، بلکه وضعیت به گونه ای است که شرکتهای عرضه کنندگان بزرگ کالا و خدمات، دست از رقابت برداشته و یک کارتل بزرگ را تشکیل می دهند و بازار رامیان خود تقسیم کرده و حتی در مورد قیمتها باهم به توافق می رسند. بعنوان مثال در عرضه شرکتهای هواپیمایی، دیگر این خطوط هواپیمایی نیستند که بر سر مشتری بایکدیگر به رقابت می پردازند، بلکه اتحادیه های جهانی شرکتهای هواپیمایی این کار را انجام می دهند. گرچه هزینه شرکتهای جدید کاهش یافته ولی به قیمت بلیط، افزوده شده است.

ادامه دارد

در این تحقیق از منابع زیر استفاده شده است:

۱- روزنامه فتح ۷۸/۱۲/۱۸، حسین عادل معاون اقتصادی وزیر امور خارجه، رئیس سابق بانک مرکزی

۲- روزنامه فتح ۷۸/۲/۱۸، نهایندیان معاون وزیر بازرگانی

۳- «رویه تاریک جهانی شدن» لوموند دیپلماتیک نقل از گوناگون ۷۹/۴/۳۰

«گفتاری در باب فرآیند فرو ریختن مرزهای ملی و بومی در جهان» آنتونی گیدنز، ترجمه ملیحه مناره ای بهار ۱۳۷۹

«عصر نوین سلطه گری» نشریه «روشن دیدن» ژانویه و فوریه ۲۰۰۰ ترجمه دکتر مهرگان نظامی زاده صبح امروز ۷۹/۱/۳۱

«تجارت جهانی به عنوان یک ابزار سلطه در دست کشورهای ثروتمند» سخنرانی فیدل کاسترو در اجلاس جنوب در تاریخ ۷۹/۱/۲۴ به نقل از

ماموریت رهبران آینده جهان این است که شبکه‌ای جهانی از افرادی تشکیل دهند که در مقابل چالش‌های رهبری پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی، از حمایت متقابل و پویای یکدیگر برخوردار باشند اینان افرادی قدرتمند، متنفذ و مسئول هستند که کمتر از ۴۰ سال دارند و توان و کارآیی بالفعل آنها جنبه جهانی دارد.

روزنامه بیان ۷۹/۳/۲۹

۴- گاردین ۹۲/۲/۳

۵- گاردین ۹۷/۲/۵

۶- <http://www.weforum.org>

۷- <http://www.weforum.com>

۸- گزارشگر رویتر Elif Kabar ۲۰۰۰/۱/۲۶

۹- Robert Evans گزارشگر رویتر ۲۰۰۰/۱/۲۷

۱۰- رویتر ۲۰۰۰/۱/۲۹

۱۱- هفته نامه گاردین ۱۴ فوریه ۱۹۹۹ نقل از ترجمان اقتصادی

سال اول شماره ۴۱

۱۲- گاردین ۱۹۹۲/۲/۳

۱۳- گاردین ۱۹۹۲/۲/۶

۱۴- گاردین ۱۹۹۹/۲/۱

۱۵- گاردین ۱۹۹۶/۲/۶

۱۶- گاردین ۱۹۹۵/۱/۳۱

۱۷- لوموند دیپلماتیک ژانویه ۱۹۹۹

۱۸- فایننشال تایم، ششم و هفتم نوامبر ۱۹۹۸

۱۹- گاردین ۹۲/۲/۵

۲۰- الوسط ۳۵۹، دسامبر ۱۹۹۸ نقل از ترجمان اقتصادی سال اول

شماره ۳۴

۲۱- الوسط ۳۶۰، ۲۱ دسامبر ۱۹۹۸ نقل از ترجمان اقتصادی سال اول

اول شماره ۳۵

۲۲- گاردین ۱۹۹۷/۲/۳

۲۳- رویتر ۱۹۹۷/۱۱/۱۶

۲۴- رویتر ۱۹۹۷/۱۲/۴

۲۵- روزنامه بیان ۷۹/۳/۲۹ و ۷۹/۳/۳۰ مترجم عبدالحمید

شهرابی

۲۶- تایم ۱۵ فوریه ۱۹۹۹ نقل از ترجمان اقتصادی سال اول شماره

۴۱

۲۷- اشترن ۲۰ دسامبر ۱۹۹۸ نقل از ترجمان اقتصادی در سال اول

شماره ۳۲

۲۸- المجله ۱۶ ژوئیه ۲۰۰۰، ترجمان اقتصادی ۷۹/۵/۸

۲۹- روزنامه ایران ۷۹/۶/۸

۳۰- لوموند دیپلماتیک نقل از هفته نامه گوناگون ۷۹/۳/۴ ترجمه

فرزانه روستایی

۳۱- رویتر ۱۹۹۸/۲/۲: ریچاردسون نماینده آمریکا در سازمان ملل

پس از اینکه با آقای خرازی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی دست داد به

خبرنگاران گفت: «بعضی چیزها در داووس اتفاق می افتد که فقط در

داووس می تواند اتفاق بیافتد.»

